

Første Afsnit.

Universitetet og Kommunitetet.

I. Bestyrelse.

a. Beretning for Aaret 1938—39.

Den akademiske Lærerforsamling har i 1938—39 holdt eet Møde, nemlig den 13. Oktober 1938 med Dagsorden: 1) Meddelelser fra Rektor, 2) Valg af Universitetets Rektor for Universitetsaarene 1938—39 og 1939—40, 3) Valg af Universitetets Prorektor for Universitetsaaret 1938—39, 4) Valg af Lærerforsamlingens Protokolfører for Universitetsaaret 1938—39, 5) Valg af 5 Medlemmer til Folkeuniversitetsudvalget, 6) Valg af et Medlem til Dansk Studiefonds Repræsentantskab for Tiden 1. Januar 1938—31. December 1940, 7) Valg af Bestyrelsesmedlemmer fra Universitetet til Centralforeningen af Lærere ved de højere Lærestalter, 8) Foreløbig Behandling af det i Universitetskommissionens 3. Betænkning rejste Spørgsmaal om Omformning af den i kgl. Anordning af 11. April 1927 § 2 angivne Undervisning i filosofisk Propædeutik.

Til *Rektor* for Universitetsaarene 1938—39 og 1939—40 genvalgte den akademiske Lærerforsamling 13. Oktober 1938 Professor, Dr. med. C. E. Bloch.

Til *Prorektor* for Universitetsaaret 1938—39 valgte den akademiske Lærerforsamling 13. Oktober 1938 Professor, Dr. jur. Poul Andersen.

Til *Protokolfører* for den akademiske Lærerforsamling for Universitetsaaret 1938—39 valgtes 13. Oktober 1938 Docent, Dr. theol. Fleming Hvidberg.

Dekanerne i Universitetsaaret 1938—39 har været: Docent, fra 1. April 1939 Professor Lorenz Bergmann ved det teologiske, Professor, Dr. jur. Alf Ross ved det rets- og statsvidenskabelige, Professor, Dr. med. Henning Rønne ved det lægevidenskabelige, Professor Jørgen Jørgensen ved det filosofiske og Professor, Dr. phil. Emanuel Hansen ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet valgte Professor Hans Cl. Nybølle til Formand for den statsvidenskabelige Faggruppe.

Medlemmer af *Fakulteternes staaende Forretningsudvalg* har i Universitetsaaret 1938—39 foruden Dekanerne været, i det teologiske Fakultet: Professorerne, Dr. theol. Fr. Torm og Dr. theol. N. M. Plum, i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet: Professorerne Poul Johs. Jørgensen og Hans Cl. Nybølle, i det lægevidenskabelige Fakultet: Professorerne Dr. med. C. E. Bloch og Dr. med. Knud Sand, i det filosofiske Fakultet: Professorerne, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen og Dr. phil. Poul Tuxen, i det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet: Professorerne O. B. Bøggild og Dr. phil. N. E. Nørlund.

Medlemmer af *Fakulteternes Legatudvalg* har i Universitetsaaret 1938—39 været, i det teologiske Fakultet: Professorerne, Dr. theol. Fr. Torm, Dr. theol. Jens Nørregaard og Docent, fra 1. April 1939 Professor Lorenz Bergmann, i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet: Professorerne Poul Johs. Jørgensen, Dr. jur. O. A. Borum og Dr. polit. F. Zeuthen, i det lægevidenskabelige Fakultet: Professorerne, Dr. med. S. Kjærgaard, Dr. med. E. Lundsgaard og Dr. med. Henning Rønne, i det filosofiske Fakultet: Professorerne, Dr. phil. L. L. Hammerich, Dr. phil. Viggo Brøndal og Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen med Professor, Dr. phil. C. A. Bodelsen som Suppleant, i det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet: Professorerne, Dr. phil. Einar Billmann, Dr. phil. H. M. Hansen og Dr. phil. Knud Jessen.

Til Medlemmer af *Folkeuniversitetsudvalget* genvalgte den akademiske Lærerforsamling 13. Oktober 1938 Professorerne, Dr. theol. Holger Mosbech, Dr. phil. Rich. Ege, Dr. phil. Viggo Brøndal og Dr. phil. M. Vahl samt nyvalgte Professor Jens Warming.

Til Bestyrelsesmedlemmer fra Universitetet til *Centralforeningen af Lærere ved de højere Lærestanalter* genvalgte den akademiske Lærerforsamling 13. Oktober 1938 Professorerne, Dr. theol. Jens Nørregaard, Dr. phil. H. M. Hansen, Docent, fra 1. April 1939 Professor, Dr. phil. C. Elling samt nyvalgte Professor, Dr. jur. Poul Andersen.

Til Medlem af *Dansk Studiefonds Repræsentantskab* genvalgte den akademiske Lærerforsamling 13. Oktober 1938 Professor, Dr. phil. C. A. Bodelsen for Tiden 1. Januar 1938—31. December 1940.

Til Medlemmer af *Dansk-Islandsk Forbundsfonds Bestyrelse* genvalgte Konsistorium 14. December 1938 Professorerne, Dr. phil. Erik Arup, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen og Dr. med. S. Kjærgaard for Tiden 1. December 1938—30. November 1942.

Rektor, Professor, Dr. med. C. E. Bloch indtraadte 4. August 1939 i Præsidiet for en Landsindsamling til en samlet Folkegave til Kongen paa hans 70-Aars Fødselsdag den 26. September 1940.

Docent, fra 1. April 1939 Professor, Dr. phil. C. Elling indtraadte efter Ministeriets Anmodning i et af Ministeriet under 26. November 1938 nedsat Udvalg til en alsidig Undersøgelse af Spørgsmaalet om Afhjælpning af Pladsmangelen paa Statens Museum for Kunst, særlig for saa vidt angik Statens Skulptursamlinger og Afstøbningssamlingen (J. Nr. 348/38).

b. 3. Del af Betænkning fra Universitetskommissionen af 1935.

(J. Nr. 339/34).

Den 27. Juli 1938 tilstillede Undervisningsministeriet Universitetets Rektor Eksemplarer af 3. Del af Betænkning fra Universitetskommissionen af 1935. I Kommissionens Sammensætning var der siden Afgivelsen af 2. Del af Betænkningen (jfr. Universitetets Aarbog for 1937—38, Side 3) ingen Forandring sket. 3. Del af Betænkningen indeholdt Kommissionens Overvejelser i Spørgsmaalet om Ønskeligheden af at indføre Foranstaltninger til Begrænsning i Adgangen til Eksamensstudier ved Københavns Universitet. Som Grundlag for Kommissionens Overvejelser i dette Spørgsmaal forelaa: a. Betænkning afgivet 19. Juni 1933 af et af Konsistorium den 1. Juni 1932 nedsat Udvalg til at fremskaffe de nødvendige Oplysninger til Afgørelse af Spørgsmaalet om Begrænsning af Tilgangen til Eksamensstudierne ved Universitetet (aftrykt i Universitetets Aarbog for 1934—35, Side 3—22). b. En af Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne, Dr. phil. A. Højberg Christensen under 25. September 1934 afgivne Erklæring om Universitetsudvalgets Betænkning. c. En af Studenteraadet til Kommissionen indsendt Betænkning i Spørgsmaalet.

Disse tre Aktstykker aftryktes som Bilag til Kommissionsbetænkningen og refereredes indledningsvis i denne. I Undervisningsinspektør, Dr. Højberg Christensens Erklæring af 25. September 1934 udtaltes efter et Referat af Betænkningen fra Universitetsudvalget af 1. Juni 1932 følgende:

Til Betænkningen skal jeg knytte følgende Bemærkninger:

1. Det maa meget beklages, at Udvalget ikke har foretaget en nærmere Undersøgelse af Aarsagerne til de iøjnefaldende Forskelle mellem Fakulteterne med Hensyn til Studietidens Længde etc., fordi en saadan Undersøgelse sikkert vilde have frembudt adskilligt af Interesse.

Der savnes først og fremmest en Redegørelse for, hvorledes man er kommet til disse Tal. I Betænkningen bemærkes om Tallene for den gennemsnitlige Studietid kun dette: »For den gennemsnitlige Studietid faas iøvrigt *efter Erfaringerne* (fremhævet af mig) følgende Tal«. Da i Diskussionen om Betænkningen i Gymnasieskolernes Lærerforening i Oktober 1933 Tallet for det filosofiske Fakultet blev betvivlet, oplyste Professor Hammerich, der var Medlem af Universitetsudvalget, at Tallet 9,9 Aar var stærkt misvisende. Den regelmæssige Studietid i den undersøgte Periode var i Virkeligheden $7\frac{1}{2}$ Aar. Siden da (efter 1924) er den regelmæssige Studietid $5\frac{1}{2}$ Aar (se Beretningen om Oktobermødet 1933 Side 100 f). Dette vil med andre Ord sige, at Forholdene under det filosofiske Fakultet siden 1924 i saa Henseende ikke giver Anledning til Kritik, ja Fakultetet har endog — støttet af

Skolen — nu faaet gennemført en Omordning af Skoleembedseksamen, der forlænger Studietiden. Det er derfor berettiget at spørge, om de andre Tal for Studietidens Længde er blevet til paa samme Maade som Tallene for det filosofiske Fakultet — nemlig saaledes, at man har taget alle med, om det saa har taget 20 Aar at faa Embedseksamen eller Studentereksamen — eller ikke. Tillige vilde det have været af Interesse at se en nøjere Undersøgelse af mulige Variationer af disse Tal gennem Aarene i Relation til Ændringer af Studieordningen og Eksamensordningen, saaledes som det paaviseligt har været Tilfældet inden for det filosofiske Fakultet efter den i 1924 stedfundne Ændring af Skoleembedseksamen. En saadan Undersøgelse er foretaget af Polyteknisk Læreanstalt (se Beretning om Den polytekniske Læreanstalt i Undervisningsaaret fra 1. August til 31. Juli 1932 Side 33 ff), hvor Forholdene gennem de sidste 25 Aar er nogenlunde konstante, idet gennem Aarene omkring 65 pCt. af de indtegnede Studerende har naaet at gennemføre Studiet, en Kvotient, som Læreanstaltens Direktør betegner som forbavsende høj.

Da man næppe uden nærmere Paavisning kan gaa ud fra, at de Studerende under de Fakulteter, hvor Studietiden er længst og den spildte Tid er størst, er af tilsvarende ringere Kvalitet end ved de andre Fakulteter, maa man — Tallenes Rigtighed forudsat — formentlig søge Forklaringen i Forholdene ved Universitetet under selve Studierne. Selv om Udvalgets egentlige Opgave har været at undersøge Spørgsmaalet om Begrænsning af Tilgangen til Eksamensstudierne ved Universitetet, maatte dog en nøjere Paavisning af Aarsagerne til de paafaldende Forskelle mellem Fakulteterne have været af største Interesse til Belysning af hele Spørgsmaalet, og Udvalget maatte antages at besidde ganske særlig Sagkundskab i dette Spørgsmaal. Det vilde saaledes have været interessant at se en Udredning af de forskellige Faktorer, der her kan formodes at spille ind: Pladsforholdene (Forholdet mellem Antallet af Studerende og Antallet af Professorer og Undervisningsassistenter), Studieordningen i det hele (Manuduktion, Undervisningsassistenter), den gældende Eksamenspraksis etc. etc. En Parallelisering med Forholdene ved den polytekniske Læreanstalt vilde ogsaa have været af Interesse. Det er muligt, at en saadan Undersøgelse kunde have resulteret i Forslag til Ændringer i gældende Praksis til Forbedring af Forholdene.

2. Udvalgets Konstatering af den gode Korrelation mellem Artiumskaraktererne og Resultaterne ved Universitetets Eksaminer kan kun hilses med Glæde af Gymnasieskolen. Dette Resultat forekommer dog ingenlunde overraskende. Men jeg vilde dog ikke uden de allerstørste Betæneligheder kunne anbefale den foreslaede Fastsættelse af en Minimumskvotient som adgangsbetingende. Udvalget bemærker selv (Side 3), at Karaktererne ved Studentereksamen i de fleste Tilfælde vilde være erhvervet paa et Alderstrin, hvor den paagældende ikke kan siges at have gennemløbet hele sin Opvæksts Udvikling. Selv

om man ved Indførelse af en saadan Minimumskvotient skulde opnaa i det store og hele at holde en Del mindre egnede borte fra Studierne, vil man dog i en Række Tilfælde komme til at gøre Uret. Dette gælder Skoledimittenderne og i ganske særlig Grad Privatisterne. Ved disses Forberedelse til Studentereksamen gør der sig saa mange forskelligartede Forhold gældende (f. Eks. har nogle begrænset Pensum til Studentereksamen, andre ikke; for mange foregaar Forberedelsen i en yderst knapt tilmaalt Fritid), at man ikke med nogen Ret kan skære alle Privatister over een Kam, saaledes som det er sket i Udvalgets Forslag; paa den anden Side synes det en uløselig Opgave at differentiere Minimumskvotienten efter de forskellige Kategorier af Privatister. Selve den Tanke at sætte en (for alle Privatister ens) Minimumskvotient lavere end for Skoledimittender rummer — som Udvalget selv peger paa — den Fare, at Tilstromningen til Kursusundervisning skal stige.

Udvalgets Fortrøstning til, at der ikke er nogen Fare for, at Skolerne efterhaanden vil afpasse sig efter de nye Forhold, er en Kompliment til Censorinstitutionen; men jeg skal ikke nægte, at jeg har mine Tvivl i saa Henseende. Den eneste virkelige effektive Foranstaltning til Fastholdelse af Bedømmelsesniveauet vilde være at afskaffe den nuværende Censorinstitution og i Stedet for indføre en Eksamenkommission, der foretog Eksaminationen af alle Dimittenderne eller i alt Fald fungerede som Censorer ved alle Skolerne. Men bortset fra praktiske og andre Vanskeligheder kan en saadan Foranstaltning medføre det for Undervisningen uheldige, at man kunde fristes til at indstille Undervisningen paa de faatallige og velkendte Censorers (Eksaminatorers) specielle Fordringer.

For øvrigt er det ogsaa af en anden Grund tvivlsomt, om Indførelse af en Minimumskvotient vilde faa den ønskede Virkning. Det er nemlig meget sandsynligt, at overmaade mange af de Dimittender, der ikke opnaaede den fastsatte Kvotient, vilde tage Eksamen om. Skolerne vilde ikke kunne afvise dem, og man vilde faa Misèren fra Tandlægeskolen om igen. Man vil dog næppe kunne hævde, at disse Dimittender i Almindelighed bliver bedre egnede til fortsatte Studier ved at tage Eksamen om.

Endelig skal jeg bemærke, at Udvalgets Forslag har mødt den stærkeste Modstand, ikke blot i Skolekredse, men ogsaa i videre Kredse af Befolkningen. Da Forslaget vil kræve en Lovændring, kan man vist alene af den Grund regne med, at det er uigennemførligt.

Over for Udvalgets Forslag skal jeg da tillade mig at pege paa, at der fra Skolens Side over for Ministeriet allerede er fremsat Forslag, hvis Gennemførelse vil betyde en Skærpelse af Kravene og en Omlægning af Undervisningen, der vil bevirke, at man i Fremtiden kan regne med, at uegnede Elever i større Antal end hidtil vil blive udskilt allerede i Skoletiden. Jeg tænker her paa Forslaget om Indførelse af skriftlige Prøver i Engelsk og Tysk ved Mellemskoleeksamen og paa For-

slaget til Ændringer i Gymnasiets Undervisning. Da man saaledes af forskellige Grunde maa nære de største Betæneligheder ved at gennemføre Universitetsudvalgets Forslag, forekommer det mig det rigtigste, at man først afventer Resultatet af Skolereformerne, inden man eventuelt foretager videre i denne Sag. Øjeblikket er saaledes uheldigt valgt. Hvis det mod Forventning skulde vise sig nødvendigt at foretage en kunstig Begrænsning, maatte man i alt Fald etablere en fælles Ordning i Forholdet mellem Gymnasieskolerne og alle de højere Lærestalter.

3. Udvalgets Forslag om obligatoriske Forprøver kan jeg anbefale. Dette Forslag er tildels allerede gennemført.

Forslaget om, at man ikke skal kunne indstille sig mere end to Gange til en Universitetsseksamen, savner jeg Kompetence til at udtale mig om med nogen Sikkerhed. Men jeg vilde dog anse dette for en meget rigoristisk Foranstaltning, som man maatte overveje meget nøje.

Kommissionsbetænkningen sammenfattede derefter Resultatet af sine Overvejelser i følgende 7 Hovedpunkter:

I. Spørgsmaalet om, hvorvidt der finder Overproduktion af Kandidater Sted ved Universitetet og herunder Spørgsmaalet om Opretelse af et Studenterkartotek.

II. Spørgsmaalet om tvangsmæssig Adgangsbegrænsning ved Fastsættelsen af en Minimumskarakter ved Studentereksamen som Adgang til Eksamensstudier.

III. Spørgsmaalet om Ændring af Almenskoleundervisningen med Henblik paa Universitetsstudierne.

IV. Spørgsmaalet om en Ændring i den ved kgl. Anordning af 11. April 1927 fastsatte almindelige filosofiske Prøve.

V. Spørgsmaalet om Indførelse af Forprøver ved alle Embedsksamener, saaledes at Studietiden til en saadan Forprøve ikke overstiger 2 Aar, og saaledes at Forprøven omfatter en skriftlig Prøve.

VI. Spørgsmaalet om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Universitetets Eksaminer, saaledes at den nuværende Adgang blev indskrænket fra 3 til 2 Gange samt Fastsættelse af Maksimalfrister mellem Eksaminernes forskellige Dele.

VII. Spørgsmaalet om Foranstaltninger mod den for Universitetet skadelige Virkning af Adgangsbegrænsning paa Grundlag af Eksamensresultatet ved de øvrige højere Lærestalter.

Kommissionen udtalte om disse 7 Punkter følgende:

I. Om nogen generel *Overproduktion af Kandidater* vil man næppe for Øjeblikket kunne tale inden for noget Fakultet, maaske med Undtagelse af det filosofiske Fakultet, der omfatter saa mange forskellige

Fag og Kombinationer af Fag, at Udspecialiseringen i nogen Grad vanskeliggør Ansættelsen i Skolerne af samtlige Kandidater straks efter Eksamen. Forøvrigt har den af Ministeriet beordrede Indskrænkning af de fast ansatte Læreres Overtimer medført Ansættelse af et Antal af ca. 65 Kandidater som Timelærere med fuldt eller omtrent fuldt Timetal.

For Teologer, Medicinere og Jurister har der i de sidste Aar snarere været Spørgsmaal om, at der produceres for faa Kandidater efter Behovet.

Under Hensyn til de senere Aars meget store Tilgang til det juridiske og medicinske Studium er det dog sandsynligt, at dette er et forbigaaende Fænomen, og at der derefter — i det mindste i nogle Aar — maa regnes med en Produktion af juridiske og medicinske Kandidater, som vil være tilstrækkelig, maaske endog meget rigelig.

Professor *Warming* har i sin i Gads Danske Magasin Juli—August 1937 trykte Afhandling om Studenterbegrænsning meddelt den statistiske Oplysning, at der nu lever ca. 13 000 danske Universitetskandidater, og at Antallet efter en lang Periode med lille Tilvækst nu stiger 2,6 pCt. aarlig. Den gennemsnitlige aarlige Stigning har været i 1915—20 1,1 pCt., i 1920—25 1,6 pCt., i 1925—30 2,1 pCt. og i 1930—35 2,6 pCt. Herved maa imidlertid tages i Betragtning, at Stigningen i Folketallet, der i 1915—20 var 1,2 pCt., den stigende Velstand og Samfundets sociale og administrative Struktur, der er i stadig Udvikling, øger Behovet for universitetsuddannet Medhjælp i Samfundshusholdningen.

Kommissionen erkender, at den rette Bedømmelse af, hvorvidt der foreligger Overproduktion, er meget vanskelig at foretage. Udviklingen er springende med Perioder, hvor der inden for visse Fag kan tales om partiel Overproduktion i den Forstand, at et større Antal Kandidater i længere Tid maa gaa ledige eller tage Arbejde til ugunstige Vilkaar. Tiden og Forholdene har hidtil i alt væsentligt reguleret dette Fænomen.

Samfundet bør ogsaa helst have en Reserve, saa at en Udvalgelse kan finde Sted, det maa altid være forbundet med en vis Risiko at tage en Eksamen, og der bør være et Incitament til at tage en god Eksamen for at kunne hævde sig i Konkurrencen; Studium ved Universitetet kan ikke betragtes som en statsgaranteret Livrenteforsikring.

Hermed vil Kommissionen dog ikke have sagt, at det ikke vilde være af Værdi at anordne en Vejledning ved Valg af Studium efter Chancerne for Fagets Udøvere.

Man mener i saa Henseende at burde foreslaa, at der ved Universitetet under Rektors Kontrol oprettes et Studenter-Kartotek og en Oplysningscentral, som i nøje Samarbejde med den almindelige Arbejdsanvisning og de specielle Anvisningskontorer, som forskellige

Grupper af Kandidater allerede har oprettet, gennem Indsamling af Oplysninger kan gøre disse til Genstand for regelmæssig statistisk Bearbejdelse og stille paalidelige og af de forskellige Fagorganisationers Interesser upaavirkede Erfaringer til Raadighed som Vejledning for Studenterne og disses Forældre ved Valg af Studieretning.

II. Kommissionen er i Henhold til det under I. anførte af den Anskuelse, at *en almindelig tvangsmæssig Adgangsbegrænsning* til Universitetet ikke af social- eller erhvervspolitiske Hensyn bør indføres. Heller ikke af rent undervisningsmæssige Hensyn mener man, at generelle adgangsformenende Forholdsregler uden streng Nødvendighed bør indføres. I Lov om højere Almenskoler af 24. April 1903 § 11 er fastsat, at enhver, der har bestaaet Studentereksamen, har Ret til at lade sig indskrive ved Universitetet som akademisk Borger, og denne Ret bør opretholdes.

Kommissionen maa specielt med Hensyn til Universitetsudvalgets Forslag nære Betænkelighed ved i hvert Fald for Tiden at indføre en Spærregrænse gennem en nærmere bestemt Minimumskarakter ved Studentereksamen, en Ordning, som utvivlsomt frembyder visse uheldige Sider. Den efter Nybølle-Alsings Statistik paaviste Korrelation mellem Studenter- og Embedseksamen er — som Professor *Warming* i sin fornævnte Afhandling nærmere har paavist — ikke saa afgørende, som det kunde se ud til. Blandt 100 teologiske, juridiske og medicinske Kandidater var der 28 pCt. af dem med under 6 til Studentereksamen, som fik 1. Karakter til Embedseksamen, og 25 pCt. af Studenter med over 7, som ikke fik 1. Karakter. Universitetsudvalget anfører selv, at Undersøgelsen ikke paa alle Punkter efter sin Plan har kunnet føres til Bunds, og at Gennemførelsen af Eksamensgrænsen vil virke forskelligt for Mænd og Kvinder, for Gymnasiets tre Linier og for de forskellige Fakulteter. Det er endvidere vanskeligt at fastsætte en Minimumskarakter for Privatister, der hverken forfordeler eller begunstiger disse sammenlignet med Skolestuderter.

Hertil kommer, at det Tidsrum, 1913—1924, som Statistiken omfatter, kan antages at være unormalt præget af Krigstidens og Efterkrigstidens Forhold, samt at der er en overvejende Sandsynlighed for, at den foreslaaede Spærregrænse ikke vilde blive effektiv, fordi Karakterværdien gradvis og ubevidst vilde ændre sig ved Skolerne.

Kun som en Nødhjælp og suppleret med andre Kriterier kan der, naar faktiske Forhold som f. Eks. absolut Pladsmangel foreligger, være Tale om i en Overgangstid at anvende særlige Regler angaaende Eksamensresultatet ved Studentereksamen som Afgrænsning, men ved Universitetet, hvor Undervisningsformen er friere og mindre kursusmæssigt betonet, kommer dette ikke i Betragtning i samme Grad som ved andre Lærestalter. Hertil kommer, at det nye Universitet i Aarhus med sine ca. 500 Studenter har aflastet og formentlig i stigende Grad vil aflaste Universitetet i København, og at det tør forudsættes,

at Staten vil drage Omsorg for, at Universitetet har Lokaler og Lærerkrafter til Raadighed efter Behov.

III. Det er imidlertid en Kendsgerning, at forholdsvis mange af de ved Universitetet studerende aldrig naaar at føre Studiet igennem til en afsluttende Eksamen og forsaavidt maa anses for ukvalificerede eller dog mindre egnede til Universitetsstudium.

Omfanget af det *Kraftspild og Tidsspild*, der saaledes finder Sted, er efter Nybølle-Alsings Statistik overraskende stort.

En af Studenterraadet foranstaltet Undersøgelse af den Gennemførelsesprocent, som Kandidataargangene 1918—1935 (Studenteraargangene 1911—29), udviste ved de tre store Fakulteter: det juridisk-statsvidenskabelige, det filosofiske og det medicinske frembyder et væsentligt andet og gunstigere Billede, idet Gennemførelsesprocenten opgives

for Jura og Statsvidenskab til.....	86,5 pCt.
- Filosofi til.....	64,4 —
- Medicin til.....	73,6 —

Kommissionen har ikke været i Stand til i det enkelte at efterprøve disse Tal, men maa dog efter Oplysninger, som fra anden Side er fremkommet under Kommissionens Forhandlinger, antage, at de i det hele kommer de virkelige Forhold ret nær. Et ret anseligt Tidsspild er dog et Faktum, og Kommissionen er enig med Universitetsudvalget i, at Hensynet til Universitetets Undervisning, til Samfundets store Bekostning ved Kandidatuddannelsen, samt Hensynet til Studenterne selv og de Hjem, der deltager i Udgiften til Studierne, tilsiger, at man bør tilstræbe i videst muligt Omfang at begrænse de studerende til dem, hvis Evner og Flid taler herfor.

En saadan kvalitativ Afgrænsning bør ske saa tidligt som muligt og indledes allerede i Skolen.

Almenskoleloven af 24. April 1903 hviler paa 2 Grundprincipper: Enhedsskolen og Gymnasiets Karakter som almindelig Dannelsesanstalt. I Formaaalsparagraffen § 3 udtales, at Gymnasiet i Tilslutning til Mellemskolen skal give sine Elever en fortsat højere Almenundervisning, som tillige afgiver det nødvendige Grundlag for videregaaende Studier. Formaalet er altsaa et dobbelt, og der opstaar derved nogen Fare for, at denne Dualisme medfører, at det ene eller det andet eller begge Formaal i nogen Grad svækkes, og at en Del uegnede paa-begynder Universitetsstudiet.

Til Brug for det af Ministeriet i 1928 nedsatte Udvalg angaaende Ændringer i Ordningen af det højere Skolevæsen har Konsistorium under 1. Marts 1929 afgivet en Erklæring, der gaar ud paa at udtale Ønsket om,

1. at der ved det i Ministeriets Skrivelse af 13. Oktober 1928 givne Grundlag formentlig kan aabnes Muligheder for i højere Grad end hidtil at tilpasse Gymnasiets Undervisning med et Universitetsstudium som Maal,
2. at Universitetet i første Linie maa lægge Vægt paa, at de studerende gennem Gymnasiets Undervisning opnaar den Dygtiggørelse til selvstændigt Arbejde, der er saa væsentlig for videregaaende Studier, og at man derfor maa tilraade at lade Hensynet til Undervisningsemnernes Mangfoldighed træde tilbage for Hensynet til en større Fordybelse i visse Hovedemner,
3. at den klassisk-sproglige Linie med dennes nuværende Undervisning i Latin og Græsk afgiver det naturlige Grundlag for Studiet af Teologi, ligesom man skal fremhæve den værdifulde almensproglige Uddannelse, denne Undervisning byder. Saafremt den klassisk-sproglige Linie skulde blive ophævet, hvilket man fra forskellig Side ved Universitetet vilde finde beklageligt, vilde det være ønskeligt, om der til Gengæld ved en Del Skoler blev givet en passende Adgang til Undervisning i Græsk mod Lempelser i andre Fag,
4. at man med Hensyn til den nysproglige Linie fra det filosofiske og det teologiske Fakultets Side fremsætter Ønsket om en udvidet Latinundervisning paa denne Linie, i Forhold til, hvad der nu ydes, medens man fra det lægevidenskabelige og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultets Side udtaler Ønsket om, at Matematikundervisningen paa den nævnte Linie af Hensyn til Anvendelse paa biologiske Fænomener indrettes saaledes, at den kan bibringe de studerende et mere omfattende Kendskab til Anvendelsen af Koordinatsystemer og grafisk Fremstilling, end den hidtil har ydet,
5. at alle Studenter paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie bør have Kendskab til Latin,
6. at Undervisningen i moderne Sprog paa alle Linier bør bibringe de studerende saadan praktisk Færdighed i Læsning af Tysk, Engelsk og Fransk, at de vil være i Stand til at benytte Lærebøger, skrevne paa disse Sprog. I den Henseende har Standpunktet for sidstnævnte Sprogs Vedkommende hidtil ikke været tilfredsstillende.

Der er næppe Tvivl om, at denne Erklæring fra 1929 i alt væsentligt dækker Universitetets Synspunkt ogsaa paa nuværende Tidspunkt. Der er fra flere Sider inden for Kommissionen udtrykt Anerkendelse af Gymnasieskolens Arbejde og af de Resultater med Hensyn til Studenteruddannelsen, som herigennem paa mange Maader er opnaaede, men ogsaa fremsat Udtalelser, der gaar ud paa, at den gældende Gym-

nasioordning giver for spredte Kundskaber og lægger for lidt Vægt paa Koncentrationen, og at Latinundervisningen er beskaaret for stærkt.

Imidlertid har Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne, Dr. phil. *Højberg Christensen* haft Lejlighed til i to af Kommissionens Møder at redegøre for Gymnasieordningen og paavist, at Gymnasieskolen inden for Lovens Rammer bevidst arbejder paa at gøre sin Undervisning bedre egnet som Grundlag for videregaaende Studier og samtidig gennem de Krav, der opstilles, i højere Grad allerede i Skolen at udskille de Elever, der ikke er egnede for Gymnasiet.

Den kgl. Anordning af 9. Marts 1935 og Bekendtgørelse af 13. Marts 1935 angaaende Undervisningen i Gymnasiet viser klart denne Tendens, og Undervisningsinspektionens Betænkning af 1935 angaaende Mellem- og Realskolen indeholder Forslag, der gaar i samme Retning, navnlig Forslag om skriftlig Tysk og Engelsk ved Mellemskoleeksamen og en ekstra Time Latin i 4. Mellemskoleklasse.

Undervisningsinspektøren har endvidere overfor Kommissionen fremført Tanken om en Forhøjelse af Faldegrænsen for bestaaet Studentereksamen.

Kommissionen, der er klar over, at Ordningen af den højere Skole ligger uden for dens Kommissorium, anerkender disse Bestræbelser og anbefaler Gennemførelsen af de Forslag, der er fremsat vedrørende den teoretiske Mellemskole, ikke mindst fordi man er af den Opfattelse, at en naturlig Afgrænsning inden for den studerende Ungdom efter Evner og Anlæg bør indledes allerede i Skolen, hvad den nye Lov om Folkeskolen af 18. Maj 1937 med dens Tvedeling af Mellemskolen jo ogsaa tilsigter.

IV. Naar Kommissionen paa den bestaaende Gymnasieordnings Grundlag staar over for Spørgsmaalet om, hvilke Foranstaltninger der fra Universitetets Side kan og bør træffes for at modvirke det Spild af Tid og Penge, der finder Sted for de Studenters Vedkommende, som ikke formaar at gennemføre Eksamensstudiet, maa det først bemærkes, at et vist Tidsspild aldrig vil kunne undgaas, og at der kan paavises mange Tilfælde, hvor nogle Aars Studium ved Universitetet, selv om Eksamensafslutning ikke opnaas, har muliggjort de paagældende at opnaa Stillinger, hvortil Adgangen ikke er knyttet til formelle Betingelser, men for hvis Opnaaelse og forsvarlige Bestridelse det at have drevet Universitetsstudier ingenlunde er uden Betydning. Man kan i saa Henseende eksempelvis nævne Stillinger inden for litterær Virksomhed af forskellig Art som Journalist, Kritiker, Forfatter eller Stillinger inden for Folkebiblioteker, Højskoler, Forlag, forskellige af Erhvervslivets mange Institutioner. Man formoder, at den særlig stærke Afgang i Løbet af Studietiden, som den Nybølle-Alsingske Statistik har paavist for det filosofiske Fakultet og ved det statsvidenskabelige Studium, for en Del hænger sammen med det her nævnte Forhold.

Men selv om dette tages i Betragtning, er Kommissionen enig om, at Bestræbelserne bør rettes imod, at Universitetets Studieordninger anlægges saaledes, at de uegnede Elementer udskilles, og at denne Udskillelse sker paa et saa tidligt Tidspunkt, at Mulighederne for Overgang til anden Gerning i det praktiske Liv ikke i for høj Grad forringes.

I denne Henseende har man først henvendt Opmærksomheden paa den almindelige filosofiske Prøve, som i Henhold til kgl. Anordning af 11. April 1927 er obligatorisk for enhver studerende, der vil indstille sig til en af Universitetets Embedseksaminer.

Denne Prøve er tænkt som en almindelig Introduktion til de videnskabelige Studier gennem Indsigt i Filosofiens Historie, Erkendelsesteori og Psykologi, men den har ikke været indført som en Spærreeksamen og vil ikke kunne virke som en saadan. Filosofikum har oftere været Genstand for Drøftelser ved Universitetet, og et ret stort Antal af Universitetets Lærere har været stemt for helt at afskaffe den. Flertallet har imidlertid ment, at visse Sider af Filosofiundervisningen er nødvendig for videregaaende videnskabeligt Studium. Den giver et vist Kendskab til almene videnskabelige Begreber, Erkendelsesteorien er af væsentlig Betydning, og i de fleste Studier vil der være Brug for Kendskab til Sjælelivet.

I Øjeblikket er der ved Universitetet 3 Professorer i Filosofi til ca. 900 Studenter. Undervisningen drives kun gennem Forelæsninger uden laboratoriemæssige Øvelser. Hver Professor lægger særlig Vægt paa sin Del af Stoffet, og den overvejende Del af Studenterne gaar op til Prøven paa Grundlag af en kortere Tids Manuduktion eller koncentreret Selvstudium af det Lærestof, der kræves.

Fra flere Sider i Kommissionen er det Spørgsmaal rejst, om man ikke ved en mere ensartet og paa moderne videnskabelige Principper bygget Udformning af Filosofikumsundervisningen med Tilføjelse af et enkelt eller enkelte andre Fag kunde give denne Universitetets første almindelige Prøve en saadan Karakter, at den i nogen Grad var egnet til at udskille de for Universitetsstudiet mindre egnede Studenter allerede ved Udløbet af det første Studieaar.

Under Drøftelsen af dette Spørgsmaal har man først tænkt paa Faget Latin. Dette Fags svækkede Stilling paa Gymnasiets nysproglige og matematiske Linie, og den Betydning, som fra Universitetets Side har været tillagt dette Fag som Grundlag for det akademiske Studium, har naturligt bragt Optagelsen af dette Fag som tilknyttet Filosofikum i Forgrunden.

Kommissionen nærer imidlertid overvejende Betænkelighed ved at indføre dette Fag som obligatorisk Undervisningsfag ved Universitetet. Dels vilde en saadan Gentagelse eller Supplering af Skolens Arbejde ligge uden for Universitetets normale Undervisningsformer og kræve et betydeligt kursusmæssigt Apparat og meget forøgede Lokaler, dels vilde Fagets Optagelse virke paa uligevægtig Maade

over for Studenter af de forskellige Gymnasielinier, og selv om dette sidste i nogen Grad vilde afsvækkes, hvis man til Filosofikum som det fælles knyttede forskellige af Skolens Fag, afpassede efter Gymnasiets Studielinier, vilde de første Betæneligheder dog usvækket staa tilbage, hvortil kommer den Forlængelse af Studietiden, som en obligatorisk Prøve i Latin eller et andet Skolefag uundgaaelig vilde have til Følge.

Ud fra den Betragtning, at Studietidens Længde og det forcerede Arbejde for Studenterne i Studietiden nødvendiggør, at Fagstudiet paabegyndes allerede i det første Studieaar, og at man derfor til Forprøven maa stille det Krav, at den i faglig Henseende aflaster de senere Studier, har Kommissionen derefter overvejet Muligheden for til Filosofikumsundervisningen som det for alle Studenter fælles at knytte et for hvert Fakultet specielt Fag, der rammer det centrale i det paagældende Fagstudium og samtidig er egnet som Stof for en virkelig Modenhedsprøve og saaledes, at Forprøvens Resultat medregnes i den endelige Fageksamen.

Kommissionen er imidlertid vejet tilbage for at foreslaa en saadan differentieret Forprøve, fordi det vil være forbundet med store Vanskeligheder inden for de forskellige Fakulteter at finde og fastlægge et centralt Stof, egnet til Modenhedsprøve efter Udløbet af det første Studieaar, og fordi man nærer Frygt for gennem Forslag i saa Henseende at forlænge Studietiden, der i Forvejen forekommer Kommissionen for lang ved alle Fakulteter.

Kommissionen maa herefter erkende, at der næppe lader sig opnaa noget væsentligt i Retning af en tidlig Udskillelse af uegnede Elementer blandt Studenterne ved at opbygge en ny Ordning paa Grundlag af Filosofikum, men man vil dog anbefale, at den nuværende filosofiske Prøve, hvis Genstand efter den kgl. Anordning af 11. April 1927 er »filosofisk Propædeutik«, efter Forslag fra Universitetet omformes saaledes, at de enkelte Fag og den Vægt, som bør tillægges disse, nærmere angives eventuelt saaledes, at noget af det nuværende Stof ombyttes med andet, dog uden at den Tid, som medgaar til Forberedelsen derved, forlænges, samt at der i Forbindelse hermed tilstræbes større Ensartethed i det Stof, hvori de respektive Filosofiprofessorer underviser og eksaminerer, og i det Omfang, hvori det maatte være muligt, en dybere og for Studenterne mere selvstændig Indtrængen i Stoffet som en virkelig værdifuld Indledning til det akademiske Studium.

V. Kommissionsbetænkningen aftrykte under dette Punkt først en Del Oplysninger, indhentet fra Universitetet, angaaende de forberedende og første Prøver ved hver Embedseksamen og disse Prøvers Virkning med Hensyn til Frasiqning af uegnede. Kommissionsbetænkningen udtaler herefter:

Kommissionen anerkender fuldt ud de Bestræbelser, der saaledes fra Universitetets Side har fundet Udtryk i Eksamensordningen, og deler ganske Ønsket om Forprøver ved de forskellige Fakulteter, der aflægges paa et saa tidligt Stadium som muligt og anlægges som Prøver, der paa den ene Side indgaar som Led i det centrale i det paa-gældende Fagstudium og paa den anden Side afgiver Bevis for Eksaminandens Modenhed og Evner.

Kommissionen anser det for meget ønskeligt, at Studietiden til Eksamens første Afsnit ikke overstiger 2 Aar og anbefaler, at de gældende Eksamensordninger underkastes fornyet Prøvelse med det Maal for Øje, at et i Henseende til Omfang og faglig Vægt passende Udsnit af det samlede Eksamensstof, svarende til en normal Studietid af 2 Aar, eventuelt ved en Omlægning af den samlede Eksamen, henlægges til en Forprøve, og at denne bliver saa effektiv som mulig, herunder ved Indførelse af skriftlig Prøve.

VI. I Henhold til kgl. Anordning af 11. April 1927 angaaende Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Universitetets Eksaminer kan ingen, der 3 Gange har underkastet sig (fuldført eller paabegyndt) en Eksamen eller Del af en saadan, oftere indstille sig til den paagældende Eksamen, dog at der under ganske særlige Omstændigheder kan meddeles Dispensation herfra.

Denne Mulighed for ofte gentagen Omprøve, der i udstrakt Grad benyttes, er egnet til at modvirke Bestræbelserne for gennem de tidlige faglige Prøver at udskille de for Faget uegnede paa et Tidspunkt, hvor Overgang til anden Virksomhed kan ske uden alt for stort Tidstab. Ordningen medfører Forlængelse af Studietiden og Tidsspilde derigennem, at de Studenter, som ikke bestaar, eller som har opnaaet en forholdsvis lille Eksamen, læser om for at forbedre Resultatet, og den frister paa den anden Side til paa utilstrækkeligt og umodent Kundskabsgrundlag at tage Eksamenschancen med eventuel Omprøve som eneste Risiko.

Kommissionens Flertal (samtlige Medlemmer med Undtagelse af *P. Mønsted*) slutter sig til Universitetsudvalgets Forslag om at begrænse Adgangen til at gaa op til Universitetets Eksaminer til 2 Gange i Stedet for som nu 3 Gange.

Et Mindretal (*P. Mønsted*) ønsker at bibeholde Adgangen til at indstille sig til Universitetets Eksaminer 3 Gange, dog saaledes, at man kun bør kunne indstille sig 2 Gange til Forprøven.

Kommissionen maa endvidere formene, at Tidsrummet mellem de forskellige Afsnit af en Fakultetseksamen ved alle Fakulteter bør begrænses.

Af Hensyn til ekstraordinære Tilfælde maa man dog ønske den nugældende Dispensionsmulighed opretholdt.

VII. Efter nogle Oplysninger om Adgangsbegrænsningen ved den polytekniske Lærestalt, den farmaceutiske Lærestalt og Tandlægeskolen udtalte Kommissionsbetænkningen om dette Spørgsmaal følgende:

Kommissionen peger paa det ønskelige i, at den ved visse af de nævnte højere Lærestalter bestaaende, i manglende lokalemæssig Kapacitet begrundede, Adgangsbegrænsning søges afhjulpet, fordi en Ordning med stærk Udskillelse paa Grundlag af Eksamensresultatet og de meget høje Adgangskvotienter medfører den meget følelige Ulempe for Universitetet, at en større Del af det kvalitativt ringere Studentermateriale søger til Universitetet, hvor det ikke møder tilsvarende Hindringer.

Med Hensyn til de af Kommissionen foreslaaede Foranstaltninger, som krævede Initiativ fra Universitetets Side, bemærkes følgende:

ad I. Om Oprettelsen af et Studenterkartotek vil blive givet Meddelelse i et senere Hefte af Aarbogen.

ad IV. Til Behandling af det af Kommissionen stillede Forslag om en Omformning af den filosofiske Prøve nedsatte den akademiske Lærerforsamling paa sit Møde den 13. Oktober 1938 (jfr. foran Side 1) et Udvalg bestaaende af Rektor, Professor, Dr. med. C. E. Bloch, Prorektor, Professor, Dr. jur. Poul Andersen samt Professorerne, Dr. phil. Victor Kuhr, Dr. phil. Frithiof Brandt, Jørgen Jørgensen, Dr. theol. Fr. Torm, Dr. jur. Alf Ross, Dr. med. H. Helweg, Dr. phil. N. E. Nørlund og Dr. phil. J. Hjelmsslev; Udfaldet af dette Udvalgs Arbejde blev forelagt paa den akademiske Lærerforsamlings Møde den 26. Oktober 1939 og vil blive meddelt i næste Hefte af Aarbogen.

ad V. og VI. Da Betænkningen udkom, fandtes der kun ved juridisk Embedseksamen, sproglig-historisk Skoleembedseksamen og Skoleembedseksamen i den matematisk-fysiske Faggruppe under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet en Forprøve i den af Kommissionen ønskede Form. Universitetets Rektor udbad sig derfor en Udtalelse fra Fakulteterne med Henlik paa Indførelsen af en Prøve af tilsvarende Art ved de øvrige Embedseksaminer, hvor den ikke i Forvejen fandtes, nemlig den teologiske Embedseksamen, den statsvidenskabelige Eksamen, Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik, den lægevidenskabelige Embedseksamen og Skoleembedseksamen i den naturhistorisk-geografiske Faggruppe under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet. Med Henblik paa det af Kommissionen udtalte om en Begrænsning af Tidsrummet mellem de forskellige Afsnit af en Universitetsseksamen udbad Rektor sig tillige en Udtalelse fra Fakulteterne om Spørgsmaalet om Indførelse af en Maksimalfrist mellem en og samme Eksamens forskellige Dele, hvor en saadan ikke allerede fandtes (nemlig mellem II. og III. Del af juridisk Embeds-

eksamen, mellem det juridiske Fag og de øvrige Fag ved II. Del af statsvidenskabelig Eksamen, ved den lægevidenskabelige Embedseksamen og mellem I. og II. Del af sproglig-historisk Skoleembedseksamen).

Som Resultat af Fakulteternes Overvejelser i disse Spørgsmaal fremkom følgende:

Det *teologiske* Fakultet stillede i en Skrivelse af 13. Marts 1939 Forslag om Indførelse af en Forprøve som foreslaaet af Kommissionen, dog uden skriftlig Prøve. Om Gennemførelsen af denne Sag vil blive givet Meddelelse i et senere Hefte af Aarbogen. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Indførelse af en Maksimalfrist mellem den teologiske Embedseksamens forskellige Dele udtalte Fakultetet, at det ikke mente at kunne stille noget Forslag herom, da Forholdene var saa forskellige for de enkelte Studenter, idet nogle meget hurtigt gjorde sig færdige, medens mange andre paa Grund af de vanskelige økonomiske Forhold, hvorunder de levede, blev nødsaget til at paatage sig meget lønnet Arbejde, hvad der forlængede Studietiden og vanskeliggjorde Fastsættelsen af en Maksimalfrist.

Det *rets- og statsvidenskabelige* Fakultet udtalte i en Erklæring af 29. Oktober 1938, at Spørgsmaalet om Anlæggelse af Studietiden til I. Del af statsvidenskabelig Eksamen og forsikringsvidenskabelig Eksamen til højst 2 Aar var under Overvejelse, og at en Udtalelse herom først senere vilde kunne fremsættes. Om Indførelse af en Ændring i den statsvidenskabelige Eksamen, hvorefter Studietiden til Eksamen I. Del søgtes nedbragt til 2 Aar, vil blive givet Meddelelse i et senere Hefte af Aarbogen. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Fastsættelse af Maksimalfrister mellem en og samme Eksamens forskellige Dele udtalte Fakultetet, at det ikke for sit Vedkommende fandt, at der vilde være tilstrækkelig Grund til Indførelse af yderligere Maksimalfrister mellem de enkelte Dele af Fakultetets Eksaminer udover de allerede bestaaende.

Det *lægevidenskabelige* Fakultet udtalte i en Erklæring af 23. November 1938 følgende angaaende Spørgsmaalet om Indførelse af en Forprøve:

Det paagældende Spørgsmaal har været rejst og til Stadighed debatteret i de Aar (1929—34), Fakultetet arbejdede med den nye Studieordning, som blev indført ved kgl. Anordning af 25. September 1936 om den lægevidenskabelige Embedseksamen, jfr. Fakultetets Skrivelse af 22. Juni 1934. Under Forhandlingen i Fakultetet blev endog flere Forslag, som stemmer med det af Universitetskommissionen udtalte Ønske, vedtaget, men de maatte alle opgives igen. Vanskeligheden ligger i, at de teoretiske Fag indenfor Lægevidenskaben, nemlig Anatomi, Fysiologi og Biokemi (hvilke Fag alene kommer i

Betragtning ved Behandling af Spørgsmaalet), paa den ene Side er saa omfattende, at de ikke samlet kan tilegnes paa et saa kort Tidsrum som 2 Aar, og paa den anden Side ej heller kan skilles eller deles. Herved bemærkes, at Bestemmelserne i kgl. Anordning af 25. September 1936 dog var et Skridt i den af Universitetskommissionen ønskede Retning, idet Studietiden til I. Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen blev nedsat fra $3\frac{1}{2}$ Aar til 3 Aar, og udelukket er det ikke, at I. Del af en Del Studerende kan tages paa $2\frac{1}{2}$ Aar.

Det har ogsaa været udførligt drøftet at indføre en skriftlig Prøve i Anatomi ved I. Del, men det maatte opgives, da det vilde kræve Ansættelse af nye Lærerkrafter i Faget.

Endelig bemærkes, at den nye Studieordning kun har været i Kraft en kort Tid, saaledes at man endnu ikke har tilstrækkelig Erfaring for, hvorledes den virker. Saa snart saadanne Erfaringer er indhentet, vil Sagen blive underkastet fornyet Overvejelse med Hensik paa Muligheden af at imødekomme Universitetskommissionens Ønsker.

Det *filosofiske* Fakultet udtalte i en Erklæring af 5. Oktober 1938, at det efter Fakultetets Mening ikke var muligt at indføre en Maksimalfrist mellem Forprøve og endelig Eksamens 1. Del, 1) fordi Studiet ved det filosofiske Fakultet havde en fri Karakter, 2) fordi der ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen fandtes saa mange Fagkombinationer, at det var ugørligt at gennemføre en ensartet Regel for dem alle, og 3) fordi de Studerendes Forhold var meget forskellige, idet mange ikke kunde anvende hele deres Tid og Kraft paa Studiet igennem en samlet Række Aar.

Fra det *matematisk-naturvidenskabelige* Fakultet fremkom ingen Erklæring om de paagældende Spørgsmaal, men Fakultetet arbejdede allerede dengang paa en Ændring af kgl. Anordning af 5. April 1935 om Skoleembedseksamen i Fakultetets naturhistorisk-geografiske Faggruppe, og herunder blev ogsaa Spørgsmaalet om Forprøven taget op; Resultatet af disse Overvejelser vil blive meddelt i et senere Hefte af Aarbogen.

Gennemførelsen af en Ændring af kgl. Anordning af 11. April 1927 om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Universitetets Eksaminer vil blive meddelt i et senere Hefte af Aarbogen.

c. Fundats for den selvejende Institution „Universitetets Spisestuer“.

(J. Nr. 24 a/39).

Som meddelt i Universitetets Aarbog for 1937—38, Side 4 ff, blev det i 2. Del af Betænkning fra Universitetskommissionen af 1935 foreslaaet, at »Universitetets Spisestuer« blev etableret som en selvejende Institution ved Oprettelse af en dertil sigtende Fundats. Efter

at det af Kommissionen foreslaede Fundatsudkast med nogle enkelte Ændringer var blevet indsendt til Ministeriet, blev der under 29. Juni 1939 givet allerhøjeste Stadfæstelse paa følgende Fundats for »Universitetets Spisestuer«:

§ 1.

Institutionens Navn er »Universitetets Spisestuer«.

§ 2.

Institutionens Hjemsted er København.

§ 3.

Institutionens Formaal er at fortsætte og videre udvikle den siden 1917 under Navnet »Universitetets Spisestuer« drevne Virksomhed: Tilberedning af god og nærende Mad og denne Mads Salg til billigst mulige Pris til Studerende ved Statens højere Lærestalter i København, der legitimerer sig som saadanne. Det skal herved stedse iagttages, at der ikke ved Virksomheden tilsigtes nogen Fortjeneste eller Opsparing af Kapital udover den for Virksomhedens Opretholdelse nødvendige Drifts- og Reservefond, saaledes at alle ved Virksomheden indvundne Midler udelukkende anvendes i det ovennævnte Formaalets Tjeneste.

§ 4.

stk. 1. Institutionen ledes af en Bestyrelse bestaaende af Kurator for Københavns Universitet samt af 2 af Konsistorium ved Københavns Universitet valgte Medlemmer, hvoraf i det mindste 1 skal være Universitetslærer.

stk. 2. Bestyrelsen har den overordnede Ledelse af Institutionen. Den tager Bestemmelse om alle Anliggender, der rækker ud over Institutionens daglige Drift. Saaledes kræves Beslutning af Bestyrelsen til Ændring (Forhøjelse eller Nedsættelse) af Spisestuerne Priser, til Nyanskaffelse af Maskiner og Inventar, til Ansættelse eller Afskedigelse af Køkkenchefen, til Forøgelse eller Formindskelse af Personalet o. lign.

stk. 3. Bestyrelsen ansætter en Driftsleder og fastsætter dennes Løn.

stk. 4. Bestyrelsen har at sørge for, at Bogholderi og Regnskabsvæsen er indrettet og føres paa betryggende Maade i Overensstemmelse med de i denne Fundats fastsatte Regler.

stk. 5. Bestyrelsen drager Omsorg for, at Regnskaberne revideres og Kasseeftersyn foretages.

§ 5.

stk. 1. Driftslederen forestaar Institutionens daglige Drift, ansætter og afskediger det nødvendige Personale, jfr. dog § 4, Stk. 2. Personalets Lønninger fastsættes af Bestyrelsen efter Driftslederens Indstilling.

stk. 2. Det paahviler Driftslederen at lede Spisestuerne forsvarligt i Overensstemmelse med det i § 3 angivne Formaal.

§ 6.

Studenterraadet vælger for hvert Universitetsaar en Repræsentant, der kan modtage Anker fra de Besøgende og overfor Raadet fremsætte Forslag.

§ 7.

Institutionen har for Tiden vederlagsfri Benyttelse af de for Spisestuerne i 1920—21 for Universitetets og Kommunitetets Midler indrettede Lokaler i Kommunitetsbygningen Nørregade Nr. 10 (Dampkøkken i Kælderen og Spiselokaler i Stuen) og i den senere for Midler, der er udredede dels af Spisestuerne selv, dels af Universitetets Legaters Reservefond, opførte Tilbygning til Kommunitetsbygningen og af det i disse Lokaler for Universitetets eller Kommunitetets Regning anbragte faste Inventar. Det øvrige til Spisestuerne hørende Inventar saavel som det i Studiegaardens Kaffestue, jfr. nedenfor § 10, værende Inventar er Institutionens Ejendom. Saavel det faste Inventar som det Institutionen selv tilhørende Inventar bliver for Institutionens Regning at holde forsvarlig vedlige og at forny i det Omfang, som Spisestuernes Drift kræver.

§ 8.

Foruden det i § 7 nævnte som Institutionens Ejendom betegnede Inventar overtager Institutionen den ved nærværende Fundats' Oprettelse hos Spisestuerne tilstedeværende Drifts- og Reservefond, der ved Afslutningen af Spisestuernes Regnskab for 1937—38 udgjorde 12 372 Kr. 58 Øre, ligesom Institutionen overtager det Spisestuerne ved Fundatsens Oprettelse tilhørende Lager af Madvarer o. a. og samtlige de Spisestuerne tilkommende Rettigheder og paahvilende Forpligtelser. Det paahviler Driftslederen at paase, at Driftsfondens Midler i størst muligt Omfang holdes indestaaende paa Konto i en af Bestyrelsen godkendt Bank, paa hvilken Konto der kun skal kunne hæves af en af Bestyrelsen udpeget Person i Forening med enten Driftslederen eller Kassereren.

§ 9.

Institutionens Regnskabsaar gaar fra 1. April til 31. Marts. Det paahviler Driftslederen til Bestyrelsen at afgive maanedlige Regnskabsoversigter og — inden Udgangen af Maj — Aars-Regnskab, der skal indeholde et Driftsregnskab og en Statusopgørelse. Afskrifter heraf tilstilles Konsistorium og Undervisningsministeriet eventuelt ledsaget af en kort Beretning om Institutionens Virksomhed i det forløbne Aar.

§ 10.

Studiegaardens Kaffestue drives ligesom hidtil i Forbindelse med »Universitetets Spisestuer«, saaledes at saavel dens Indtægter som dens Udgifter indgaar paa Spisestuernes Regnskab, jfr. ovenfor § 7.

Bestyrelsen for Universitetets Spisestuer.

København, den 11. Maj 1939.

C. E. Bloch.

P. Fønss.

M. Korsgaard.

d. Fastsættelse af Retningslinier for Administrationen af Bevillingerne til almindelige Vedligeholdelsesarbejder og Hovedstandsættelser ved Universitetets Bygninger og Boliger.

(J. Nr. 164/39).

Universitetets Kurator fastsatte den 20. Februar 1939 følgende Retningslinier for Administrationen af Bevillingerne til almindelige Vedligeholdelsesarbejder og Hovedstandsættelsesarbejder ved Universitetets Bygninger og Boliger:

I. *Almindelig Vedligeholdelse.* Ved Bygningsinspektoratets Foranstaltning afholdes aarlig i Februar Maaned et Syn over Universitetets og Kommunitetets Bygninger. Universitetskvæsturen underrettes om Tid og Sted for Synenes Afholdelse for, om det ønskes, at kunne deltage i disse. Ligeledes underrettes vedkommende Institutions Chef, for at han kan faa Lejlighed til at fremsætte sine Ønsker med Hensyn til Bygningernes Vedligeholdelse.

I Begyndelsen af Marts Maaned indsendes Afskrifter af de paa-gældende Synsforretninger til Universitetskvæsturen, ledsaget af Bygningsinspektoratets Forslag om, hvilke Vedligeholdelsesarbejder der bør foretages. Overslag over de hermed forbundne Udgifter maa medfølge.

For de Bygninger, for hvis Vedkommende Sagen maatte give Anledning til Tvivlsspørgsmaal, foretages eventuelt ny Besigtigelse af Bygningsinspektoratet og Repræsentanter for Kurator og vedkommende Institut. Paa Grundlag af de saaledes foretagne Besigtigelser og derefter foretagne Forhandlinger træffer Kurator i Samraad med Bygningsinspektøren Bestemmelse om, hvilke Vedligeholdelsesarbejder der vil være at afholde paa Grundlag af de afholdte Synsforretninger, og disse Arbejder iværksættes ved Bygningsinspektoratets Foranstaltning snarest muligt efter det ny Finansaars Begyndelse. Disse Arbejder betegnes som Gruppe A.

Saa snart Arbejderne er tilendebragt og afsynet, maa de paagældende Haandværkere indsende deres Regninger. Naar disse er gennemgaaede og kontrollerede, indsendes de til Universitetskvæsturen med Paategning om, at de kan udbetales. Regningerne maa endvidere forsynes med Paategning om, hvilket af de udsatte Arbejder Regningen vedrører. Endvidere skal Regningerne have Stemplet »Gruppe A«.

I November Maaned afgiver Bygningsinspektoratet Indberetning til Universitetskvæsturen om, hvorvidt alle de til Gruppe A. hørende Regninger er indsendt hertil til Betaling.

Af den heromhandlede Bevilling stilles dernæst, efter Aftale med Bygningsinspektøren under Betegnelsen »Gruppe B« et bestemt Beløb til Raadighed for Bygningsinspektoratet til Dækning af Udgifter til

mindre Reparationsarbejder etc. De paagældende Regninger stemples med: »Gruppe B« og indsendes til Universitetskvæsturen i attesteret Stand paa samme Maade som Regningerne hørende til Gruppe A.

Resten af Bevillingen forbeholdes til Dækning af Udgifter til større Vedligeholdelsesarbejder, der ikke kunde forudses paa det Tidspunkt, da Synsforretningen afholdtes.

Med Hensyn til Forslag og Overslag til saadanne Arbejders Udførelse forholdes paa samme Maade som ved de ved Synene udsatte Arbejder.

Regninger vedrørende disse Arbejder stemples med »Gruppe C« og indsendes til Universitetskvæsturen paa samme Maade som Regninger vedrørende Gruppe A. og B.

II. *Hovedstandsættelser.* Der vil i Begyndelsen af April Maaned blive givet Bygningsinspektoratet Meddelelse om de paa Finansloven optagne Bevillinger til Hovedstandsættelser.

Disse Arbejder vil efter nærmere Aftale med Kurator straks kunne sættes i Gang ved Bygningsinspektoratets Foranstaltning. Arbejder af denne Art kan dog ogsaa give Anledning til nærmere Forhandling med vedkommende Institutbestyrer, eventuelt en Repræsentant for Rektor.

Saafermt der i Finansaarets Løb skulde opstaa Spørgsmaal om Foretagelse af Hovedstandsættelsesarbejder, til hvis Udførelse der ikke er givet Bevilling paa Finansloven, og som ikke vil kunne afholdes af den almindelige Vedligeholdelseskonto (Afsnit I) maa Bygningsinspektoratet omgaaende afgive Indstilling herom til Universitetskvæsturen. Saadanne Hovedstandsættelsesarbejder kan kun iværksættes med Kurators Godkendelse.

III. Det paahviler Bygningsinspektoratet at drage Omsorg for, at alle Regninger vedrørende Hovedstandsættelsesarbejder og Vedligeholdelsesarbejder, der ved de herunder hørende Institutioner er udført i et bestemt Finansaar, indsendes til Udbetaling ved Universitetskvæsturens Foranstaltning inden Udløbet af Regnskabsperioden for det paagældende Finansaar.

Alle Arbejder bør i størst muligt Omfang udbydes i Licitation.

e. Bevilling paa Finansloven til Gennemførelse af Tuberkuloseundersøgelser af Universitetets Studerende.

(J. Nr. 259/33).

Under 8. December 1937 tilskrev Universitetets Rektor Undervisningsministeriet saaledes:

Der har i de senere Aar været foretaget forskellige Undersøgelser af Universitetets Studerende med Henblik paa at konstatere Tuberkulosens Udbredelse blandt dem. Formaålet har været at udfinde saa-

danne Studerende, som er lidende af Sygdommen, uden at de selv har været klar herover, hvorved man vil opnaa dels, at de paagældende af Sygdommen angrebne til Gavn for sig selv i Tide kan komme under Behandling, dels at borteliminere den Smittefare, der bestaar ved disse tuberkuløse Personers Samvær med raske under Forelæsninger, Kurser, i Foreninger, ved Møder etc.

Sagen blev rejst allerede i 1933 af de Studerende selv. Paa en Halvaargang af lægevidenskabelige Studerende konstateredes i Løbet af kort Tid hele 6 Tilfælde af Tuberkulose og paa et af Studenterkollegierne fik flere Alumner Sygdommen. Efter en Henvendelse fra de Studerende tog Statens Seruminstitut efter Aftale med det lægevidenskabelige Fakultet Sagen op, og Institutet undersøgte i Efteraaret 1933 dels de Studerende, som besøgte de propaedeutiske filosofiske Forelæsninger, dels Alumnerne paa Universitetets Kollegier, og Institutet paabegyndte endvidere en Undersøgelse af samtlige lægevidenskabelige Studerende, en Undersøgelse, som er blevet fortsat til den Dag i Dag, jfr. nærmere nedenfor. Et fuldstændigt Forslag til Organisering af saadanne Tuberkuloseundersøgelser af lægevidenskabelige Studerende blev forelagt Ministeriet allerede ved Konsistoriums Skrivelse af 3. August 1933¹⁾. Seruminstitutet og Rigshospitalet paa tog sig i Forening visse Udgifter ved disse Undersøgelser, saaledes som det vil være Ministeriet bekendt fra den derom førte Korrespondance, jfr. Ministeriets Journ. Nr. 1907/33.

Allerede forinden var der ved Universitetet rejst Spørgsmaal om Lægeundersøgelse af Studerende, som opnaar Bolig paa et Kollegium, forinden deres Indflytning i dette finder Sted. Det laa jo nær navnlig at undgaa smittefarlige Personer ved Besættelse af Alumnepladser paa Kollegierne. Sagen blev drøftet i et Universitetsudvalg, men der blev ikke truffet nogen for alle Kollegierne gældende Ordning; Undersøgelser blev gennemført for Studentergaardens og Kvinderegensens Vedkommende og er bibeholdt den Dag i Dag, men for de øvrige Kollegier findes ingen Ordning.

Studenterraadet beskæftigede sig i den nærmest følgende Tid stadig med Spørgsmaalet om Tuberkuloseundersøgelser; allerede i 1933 nedsatte Raadet et Udvalg til at behandle Sagen, og dette Udvalg afgav under 24. September og 24. Oktober 1935 den vedlagte Betænkning, som indsendtes til Konsistorium. Ved et paa Universitetet den 27. Juni 1935 afholdt Møde af interesserede, indkaldt af Komiteen for det nordiske Medicinermøde i København, Juni 1935, blev Sagen belyst af forskellige Tuberkuloseeksperter fra de nordiske Lande, bl. a. af Docent Malmros, Lunds Universitet, som er Leder af de igennem længere Tid (siden 1932) foretagne Tuberkuloseundersøgelser af Lunds Universitets Studerende. Mødets Deltagere udsendte til Nordens Universiteter en Opfordring om at fremme Tuberkulosebekæmpel-

¹⁾ Se Universitetets Aarboeg for 1933—34, Side 5.

sen blandt de Studerende, jfr. den vedlagte fra Studenterraadet modtagne Skrivelse af 31. August 1935.

Paa Universitetets Opfordring afgav endvidere Studenterraadets Tuberkuloseudvalg det vedlagte nærmere formulerede Forslag af 8. December 1935 til Organisation af Studentertuberkuloseundersøgelserne. Efter at dette Forslag var blevet gjort til Genstand for Drøftelse paa et Møde mellem de i Forslaget nævnte Personer og Universitetets Rektor, Administrator, det lægekyndige Medlem af Stipendiebestyrelsen og Regenslægen, blev det tilstillet det lægevidenskabelige Fakultet til Udtalelse. Fakultetet afgav herefter den vedlagte Erklæring af 14. April 1936, i hvilket Fakultetet tiltræder Studenterraadsudvalgets Forslag derunder, at Undersøgelserne gøres obligatoriske for Universitetets Studerende, at Undersøgelserne henlægges til Rigshospitalets medicinske Poliklinik, at der tilvejebringes en aarlig Bevilling paa 11 500 Kr. til Foretagelse af Undersøgelserne. Disse vil desuden — saaledes som det er nævnt i Betænkningen fra Studenterraadets Tuberkuloseudvalg — kræve en Bevilling een Gang for alle paa 7000 Kr. til et Gennemlysningsapparat. Foranlediget ved den i Fakultetets Erklæring anførte Henstilling om at rette Forspørgsel til de Studerendes Sygekasse om, hvorvidt denne af sit aarlige Overskud kunde tænke sig at give Bidrag til Tuberkuloseundersøgelserne, rettede Konsistorium under 21. April 1936 en saadan Henvendelse til Sygekassen. Herpaa modtog man som Svar den vedlagte Skrivelse af 6. Maj 1936, hvori meddeles, at der næppe kan blive Tale om aarlige Tilskud, men kun om et Tilskud een Gang for alle paa nogle Tusinde Kroner.

I sit Møde den 24. Juni 1936 nedsatte Konsistorium dernæst et Udvalg til at behandle Sagen, bestaaende af Rektor, Administrator samt Professorerne, Dr. med S. Kjærgaard, Dr. med. Eggert Møller og Dr. jur. Poul Andersen samt en Repræsentant for Studenterraadet (som valgte stud. med. Otto Lund). I et af Udvalget den 1. Juli 1937 afholdt Møde fremkom Professor, Dr. med. Eggert Møller med Oplysninger dels om Tuberkuloseundersøgelser af Studerende ved Universitetet i Lund og ved visse amerikanske Universiteter, dels om de Tuberkuloseundersøgelser, som siden 1935 har været foretaget blandt de lægevidenskabelige Studerende her ved Universitetet; disse Oplysninger foreligger i den vedlagte Skrivelse af 7. Juli d. A. Af denne Redegørelse fremgaar det, at der i de sidste 3 Aar har fundet regelmæssige Tuberkuloseundersøgelser Sted af de lægevidenskabelige Studerende. Udgiften derved er blevet dækket ved et Tilskud fra Forsikringsaktieselskabet Haand i Haand, men disse Midler er opbrugt ved Udgangen af indeværende Kalenderaar. De af Undersøgelsen fremkomne Resultater viser i høj Grad Ønskeligheden af at kunne fortsætte disse Undersøgelser og udvide dem til at omfatte alle Universitetets Studerende.

Sagen blev derefter behandlet i Konsistoriums Møde den 24. f. M. Man vedtog her at søge Sagen fremmet under Hensyn til den store

Betydning, den har efter de sagkyndiges Mening, og saaledes at Tuberkuloseundersøgelser foreløbig ikke gøres obligatoriske. Man forelægger derfor hermed Sagen for Ministeriet, derunder ogsaa Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af de for dens Gennemførelse nødvendige Bevillinger.

Endnu inden der blev foretaget yderligere Skridt til Sagens Gennemførelse tilskrev Professor, Dr. med. Eggert Møller den 12. Maj 1938 Universitetets Rektor saaledes:

Som det vil være Hr. Rektoren bekendt, udtalte jeg i Fjor Sommer i det af Konsistorium nedsatte Udvalg angaaende Tuberkuloseundersøgelsen af samtlige Universitets-Studerende, at Forholdene paa Københavns Kommunes Centralstation for Tuberkulosens Bekæmpelse paa Grund af Pladsmangel var hygiejnisk set uforsvarlige, naar det drejede sig om Undersøgelse af Personer fra sundt Milieu. I Overensstemmelse hermed tilbød jeg at lade de omtalte Undersøgelser foregaa paa Rigshospitalets medicinske Poliklinik under min Ledelse.

Siden da har Centralstationen været Genstand for en betydelig Udvidelse, og jeg har fornylig personligt undersøgt Pladsforholdene paa Stationen og konstateret, at de nu er ikke alene fuldt forsvarlige, men ogsaa i ualmindelig Grad velegnede til Undersøgelse af Grupper af formentlig sunde Personer.

Jeg har endvidere fra Stationens Chef, Overlæge, Dr. med. Knud Winge paa Forespørgsel modtaget hoslagte Skrivelse, hvoraf det fremgaar, at den nuværende Adskillelse mellem de »inficerede« og »rene« Venteværelser med Sikkerhed kan antages at ville blive bevaret i en overskuelig Fremtid, samt at en Undersøgelse som den her omhandlede antagelig vil kunne udføres paa Centralstationen til en Pris af 2 Kr. aarlig pro persona.

Efter at det lægevidenskabelige Fakultet i en Erklæring af 8. Juni 1938 havde udtalt, at det efter de af Professor Eggert Møller afgivne Oplysninger intet havde at erindre imod, at de paatænkte Undersøgelser af de Studerende for Tuberkulose, saafremt det skulde vise sig formaalstjenligt, blev henlagt til Københavns Centraltuberkulosestation i Stedet for til Rigshospitalets medicinske Poliklinik, forespurgte Universitetets Rektor under 17. Juni 1938 Tuberkulosestationens Chef, Overlæge, Dr. med. Knud Winge, om Tuberkulosestationen vilde kunne paatage sig de paagældende Undersøgelser og i bekræftende Fald med hvilken Bekostning; det meddeltes samtidig, at man kunde regne med, at maksimalt 4500 Studerende vilde møde til Undersøgelserne. Overlæge Winge fremsatte derefter et detailleret Forslag om, hvorledes Undersøgelserne kunde gennemføres, og han regnede med en Bekostning af 2,60 Kr. aarlig pr. Studerende, et Beløb, som dog senere blev reduceret til 2,00 Kr. aarlig pr. Studerende. Efter at det lægevidenskabelige Fakultet med enkelte Forbehold havde sluttet sig til Overlæge Wingses Forslag, blev Sagen paany forelagt Ministe-

riet, idet Rektor og Kurator dog samtidig udtalte, at man stadig maatte foretrække, at Undersøgelserne blev foretaget paa Rigshospitalet.

Imidlertid blev der omtrent samtidig rejst Spørgsmaal om at inddrage Studerende ved den polytekniske Lærestalt under disse Undersøgelser, og Ministeriet forelagde Sagen for Rigshospitalet. Efter at Lægeraadet og Hospitalets Direktør i Tilslutning til en af Professor, Dr. med. Eggert Møller afgiven Udtalelse havde erklæret sig for, at disse Undersøgelser blev henlagt til Københavns Kommunes Centralstation for Tuberkulosebekæmpelse, sluttede Universitetets Rektor og Kurator sig hertil i en Erklæring af 14. November 1938.

Herefter blev der paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg B., Sp. 1397—1400 under en ny Underkonto under Universitetets Konto 17. Bevillinger til Støtte for de Studerende, bevilget 9000 Kr. aarlig til Foretagelse af Tuberkuloseundersøgelser af Universitetets Studerende ved Københavns Kommunes Centralstation for Tuberkulosebekæmpelse samt bevilget et ekstraordinært Beløb paa 1100 Kr. til Anlæggelse af et Kartotek over de foretagne Undersøgelser.

Efter at Ministeriet under 22. Marts 1939 havde givet Universitetet Meddelelse om Bevillingens Gennemførelse, meddelte Universitetets Rektor det lægevidenskabelige Fakultet den 15. April 1939, at man vilde finde det rettest, at Undersøgelserne blev administreret af et mindre Udvalg, bestaaende af Fakultetets til enhver Tid værende Dekan samt et yderligere Medlem af Fakultetet, valgt af dette med Fakultetets Sekretær, Fuldmægtig Olaf Waage som Sekretær for Udvalget. Fakultetet valgte herefter Professor, Dr. med. Erik Warburg til Medlem af Udvalget, foreløbig for 2 Aar fra den 24. April 1939 at regne.

Da de fra anden Side til Raadighed stillede Midler til de siden 1935 foretagne Undersøgelser af lægevidenskabelige Studerende for Tuberkulose som nævnt ovenfor var opbrugt med Udgangen af 1937, blev der af Kommunitetets og Universitetets Konti for ekstraordinære Udgifter stillet et Beløb af 700 Kr. til Raadighed til Fortsættelse af disse Undersøgelser i Foraarssemestret 1938 og et Beløb af 1250 Kr. til Raadighed til Fortsættelse af Undersøgelserne i Efteraarssemestret 1938.

Om Gennemførelse af Undersøgelsen af alle Universitetets Studerende for den nye Bevilling vil blive givet Meddelelse i Aarbogen for 1939—40.

f. Studenterraadet, Studenterforeningerne m. v.

Som Formænd for Studenterraadene har i Universitetsaaret 1938—39 fungeret: Det samlede Studenterraad: Stud. med. Henrik Hoffmeyer, det teologiske: Stud. theol. Vilhelm Nielsen, det rets- og statsvidenskabelige: Stud. jur. Inger Vogt, det lægevidenskabelige:

Stud. med. Karl Teilmann, det filosofiske: Stud. mag. Arthur Hansen, det matematisk-naturvidenskabelige: Stud. mag. Mogens Hoff.

Som Medlemmer af Studenterraadets Legatudvalg har fungeret Stud. theol. Haakon Falcke, Stud. jur. Viggo Martensen Larsen, Stud. med. Lass Sonne, Stud. mag. Fru Elisabeth Lunn, f. Møller og Stud. mag. Frede Hermann.

Som Medlemmer af Universitetets staaende Idrætsudvalg har fungeret Stud. mag. Niels Peter Larsen og Stud. mag. Tage Bülow Hansen.

Under 6. Januar 1939 beskikkede Undervisningsministeriet Stud. mag. Irene Frisch som Medlem af Komiteen for det danske Hus for Studerende i den internationale Studenterby i Paris som Repræsentant for Studenterraadet i Stedet for stud. med. Otto Lund, som havde ønsket sig fritaget for det paagældende Hverv (J. Nr. 21 c/38).

Efter Ansøgning fra Studenterraadet bevilgede Rektor et Beløb af 150 Kr. til Raadets Repræsentation (Stud. med. Henrik Hoffmeyer) paa International Student Service's Studenterkongres i Upsala i Januar Maaned 1939 (J. Nr. 75 a/39), et Beløb af 75 Kr. til Raadets Repræsentation (Stud. theol. Haakon Falcke og Stud. jur. Erik Jacobsen) paa »Akademiska Föreningen«s nordiske Fest i Lund den 23. og 24. Marts 1939 (J. Nr. 75 f/39), et Beløb af 100 Kr. til Raadets Repræsentation paa den af »International Student Service« arrangerede internationale Kongres paa Hindsgavl den 26.—30. Maj 1939 og endelig et Beløb af 100 Kr. til Raadets Repræsentation ved Upsalas Studentkårs Vårfest den 13. Maj 1939 (J. Nr. 341/38). Desuden bevilgede Rektor et Beløb af 300 Kr. til den danske Komité indenfor »International Student Service« til Dækning af Udgifter ved Arrangementet af den ovennævnte Kongres paa Hindsgavl (J. Nr. 341/38).

Som Tilskud til Dækning af Udgifterne ved en Ekskursion af Historiestuderende til Nordsjælland i April 1939 bevilgede Rektor et Beløb af 67,25 Kr. (J. Nr. 252/39).

Som Tilskud til Dækning af Udgifterne ved naturhistorisk-geografiske Studerendes Studierejse til Norge i Tiden 11.—25. August 1939 bevilgede Rektor et Beløb af 200 Kr. (J. Nr. 75 b/39).

Til Dækning af et Besøg af 12 Studerende fra Rostocks Universitet som Studenterraadets Gæster i Dagene 18.—20. November 1938 bevilgede Rektor efter Andragende fra Studenterraadet et Beløb af 170 Kr. (J. Nr. 75 p/38).

Som Tilskud til 6 af Deltagerne i en af »Medicinernes Rejsesekretariat« arrangeret Studierejse til Stockholm i Dagene 5.—11. Marts 1939 bevilgede Rektor et Beløb af 25 Kr. pro persona (J. Nr. 167/39).

Til Dækning af Udgifter ved et Besøg af 15 Studerende fra Hamburgs Universitet som det filosofiske Studenterraadets Gæster i Dagene 24.—31. Maj 1939 bevilgede Rektor efter Andragende fra det filosofiske Studenterraad et Beløb af 300 Kr. (J. Nr. 75 h/39).

Til Dækning af Udgifter ved et Besøg af 38 lægevidenskabelige Studerende og Professorer fra Kiels Universitet i Dagene 24. Juni—

1. Juli 1939 bevilgede Rektor efter Andragende fra det lægevidenskabelige Fakultet et Beløb af 354,59 Kr. (J. Nr. 340/39).

Som Tilskud til Studenternes Svømmeklubs Undervisning af Universitetsstuderende bevilgede Rektor et Beløb af 120 Kr. (J. Nr. 78 f/38).

Til Dækning af Udgifter ved en Haandboldkamp mellem stockholmske og københavnske Studenter den 10. December 1938 bevilgede Rektor et Beløb af 150 Kr. (J. Nr. 78 a/39).

Til Dækning af Udgifter ved en Tennismatch mellem Studenter fra Københavns og Lunds Universiteter i København den 29. Januar 1939 bevilgede Rektor efter Andragende af Akademisk Boldklub et Beløb af 300 Kr. (J. Nr. 109/39).

Som Tilskud til Akademisk Fægteklubs Deltagelse i et Stævne af Studenterfægtere i Stockholm i Slutningen af Februar Maaned 1939 bevilgede Rektor efter Andragende fra Formanden for Danske Studenteres Idrætsraad, Kontorchef S. V. Grubbe-Gregersen et Beløb af 150 Kr. (J. Nr. 139 a/39).

Som Tilskud til Akademisk Bokseklubs Deltagelse i et Studenterboksestævne i Rostock i Dagene 4.—5. Maj 1939 bevilgede Rektor efter Andragende fra Formanden for Danske Studenteres Idrætsraad, Kontorchef S. V. Grubbe-Gregersen et Beløb af 100 Kr. (J. Nr. 139 b/39).

I Anledning af 100 Aaret for den svenske Gymnastiks Skaber, Henrik Lings Død 1939 arrangerede »Svenska Gymnastikförbundet« i Samarbejde med »Fédération Internationale de Gymnastique Ling« en »Lingiade« i Stockholm i Tiden 20. Juli—4. August 1939. I denne deltog et kvindeligt Studenterhold fra Københavns Universitet under Ledelse af Cand. mag. Fru Agnete Bertram. Til Dækning af Udgifter ved Deltagelsen bevilgede Undervisningsministeriet efter Ansøgning fra Universitetets Rektor et Tilskud paa 450 Kr. (J. Nr. 204/38).

Det svenske Gesandtskab i København meddelte under 16. September 1938 Udenrigsministeriet, at den svenske Regering havde besluttet i Finansaaret 1938—39 at stille to Stipendier à 1700 svenske Kroner til Raadighed til Studerende fra Danmark til Studier ved svenske Universiteter og højere Lærestalter. Gesandtskabet meddelte samtidig, at den svenske Regering lagde stor Vægt paa, at der kunde tilvejebringes en Udveksling af Stipendiater mellem Sverige og Danmark. Som Følge heraf blev der paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg B., Sp. 1433—34 under Finanslovskonto § 21 VIII. C. 6. u. bevilget et Beløb af 2×1800 Kr., ialt 3600 Kr. til to Stipendier for svenske Studerende ved danske Universiteter eller andre højere Lærestalter (J. Nr. 307/38).

I Anledning af et fra den danske Lektor ved Universitetet i Rom, Mag. art. Knud Ferlov fremkommet Forslag om Udveksling af Stipendiater mellem Italien og Danmark, stillede Ministeriet af Finanslovskonto § 21 VIII. C. 6. Til forskellige kunstneriske, videnskabelige og

andre kulturelle Formaal for Finansaaret 1938—39 et Beløb af 1500 Kr. til Raadighed for en af den italienske Regering udpeget Stipendiat til Studieophold i Danmark (J. Nr. 173/38).

g. Forskellige Sager.

Den 7. Januar 1939 beskikkede Ministeriet Folketingsmand, Redaktør Holger Larsen som Medlem af det ved Ministeriets Skrivelse af 15. November 1937 nedsatte Byggeudvalg med den Opgave at forestaa Arbejdet med en Udvidelse af Københavns Universitet, jfr. Universitetets Aarbog for 1937—38, Side 24 (J. Nr. 464/37).

Til det reformerte Kollegium i Debrecen, til hvis 400-Aars Jubilæum i Dagene 4.—5. Oktober 1938 Universitetet havde modtaget Indbydelse, afsendtes den 4. Oktober 1938 et Lykønskningstelegram, da Universitetet ikke saa sig i Stand til at sende nogen Repræsentant til Jubilæet (J. Nr. 262/38).

Gennem det spanske Gesandtskab i København modtog Universitetet den 5. November 1938 en Broncemedaille med tilhørende Diplom fra Universitetet i Barcelona i Anledning af 100-Aaret for Genoprettelsen af dette Universitet. Medaillen blev overgivet til den kgl. Mønt- og Medaillesamling (J. Nr. 379/38).

Til Hamborgs Universitet sendtes den 10. Maj 1939 et Lykønskningstelegram i Anledning af dette Universitets 20-Aars Jubilæum (J. Nr. 274/39).

Ved Grenobles Universitets 600-Aars Jubilæum i Dagene 13.—15. Maj 1939 var Universitetet repræsenteret af Prorektor, Professor, Dr. jur. Poul Andersen, som overrakte en Adresse (J. Nr. 165/39).

Ved de Festligheder, som fandt Sted i Paris i Juni Maaned 1939 i Anledning af 100-Aaret for Théodule Ribots Fødsel, var Universitetet repræsenteret af Professor, Dr. phil. Edgar Rubin, som overrakte en Adresse (J. Nr. 225 B/39).

Københavns Universitet har i 1938—39 været repræsenteret paa følgende Kongresser: 20. internationale Orientalistkongres i Bruxelles 5.—10. September 1938 ved Professor, Dr. phil. Poul Tuxen og Docent, Dr. phil. Kurt Wulff (J. Nr. 164/38), 4. internationale Kongres for kristelig Arkæologi i Rom 2.—9. Oktober 1938 ved Professor, Dr. theol. J. Nørregaard (J. Nr. 302/38), »La Semaine internationale contre le Cancer« i Paris 23.—30. November 1938 ved Professor G. v. Hevesy (J. Nr. 192/38), 4. internationale Kongres for sammenlignende Patologi i Rom Maj 1939 ved Professor, Dr. med. Poul Møller (J. Nr. 473/37), 3. internationale Kongres for Litteraturhistorie i Lyon 29. Maj—1. Juni 1939 ved Professor, Dr. phil. Paul V. Rubow (J. Nr. 409/38), 15. internationale Kongres for Kunsthistorie i London 24.—29. Juli 1939 ved Professor, Dr. phil. C. Elling (J. Nr. 143/39), 9. internationale Limnologkongres i Sverige 5.—16. August 1939 ved Pro-

fessor, Dr. phil. Kaj Berg (J. Nr. 170/39). 6. internationale Kongres for Arkæologi i Berlin 21.—27. August 1939 ved Professor, Dr. phil. K. Friis Johansen (J. Nr. 383/38), 7. internationale Kongres for Genetik i Edinburgh 23.—30. August 1939 ved Dr. med Tage Kemp (J. Nr. 175/39).

Den 8. Oktober 1938 var Lunds Universitets Lærere Københavns Universitets Læreres Gæster ved en Sammenkomst i København (J. Nr. 265/38).

Foranlediget ved en derom fremsat Anmodning bestemte Konsistorium den 9. November 1938, at Undervisningsassistenter i Funktion under det filosofiske Fakultet fra den 1. Januar 1939 vilde kunne faa overladt Universitetets Festskrifter og Doktordisputater indenfor deres Fag, Festskrifterne gratis, Disputaterne mod en Betaling af 15 Øre pr. Ark (J. Nr. 56 æ/38).

Den 29. Marts 1939 godkendte Konsistorium en ændret Affattelse af det akademiske Borgerbrev, som blev taget i Anvendelse første Gang for dem, der blev dimitteret Sommeren 1939 (J. Nr. 211/1939).

Fra Professorinde Anna Jungersens Dødsbo modtog Universitetet som Gave 6. September 1938 et af L. Tuxen malet Portræt af afdøde Professor i Zoologi Hector F. E. Jungersen. Universitetets zoologiske Studiesamling og Laboratorium modtog samtidig to Fotografier, et af Professor Jungersen og et af afdøde Chef for Dansk biologisk Station, Dr. phil. C. G. Johs. Petersen (J. Nr. 334/38).

Den 28. September 1938 modtog Universitetet som Gave fra Kap-tajn K. K. Konstantin-Hansen en af hans Fader, Sognepræst S. Konstantin-Hansen udført Tegning af afdøde Professor Christen Herman-sen. Tegningen blev ophængt paa Teologisk Laboratorium (J. Nr. 354/38).

Ny Carlsbergfondets Direktion bevilgede den 26. Maj 1939 efter Ansøgning fra Universitetets Rektor et Beløb af 376 Kr. til en Granit-sokkel til Mercier's Davidstatue i Studiegaarden (J. Nr. 121/39).

Paa Foranledning af Foreningen for National Kunst deponeredes 24. Februar 1939 et Direktør P. Lauridsen, Odense, tilhørende Maleri af V. Irminger »En saaret Løvinde« paa Universitetet; Billedet op-hængtes i Panums Værelse (J. Nr. 160/39).

I August 1939 blev installeret et nyt automatisk Telefonanlæg i Kommunitetsbygningen med omliggende Bygninger til Brug for Uni-versitetets Administration. Udgiften hertil, 6750 Kr., blev stillet til Raadighed paa Tillægsbevillingsloven for Finansaaret 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1939—40, Tillæg A., Sp. 4319—20 (J. Nr. 441/37).

Som Følge af Flytning af det lægevidenskabelige Fakultets Kon-torer fra Bredgade 62 til Frue Plads (se herom Universitetets Aar-bog for 1937—38, Side 18 ff.) blev paa Finansloven for 1939—40 det under Universitetets Konto 4. B. 1. Honorarer til Tjenestemænd opførte Honorar af 450 Kr. til Budtjeneste ved Fakultetet inddraget, og det samme gjaldt den hidtil under Universitetets Konto 10 g. opførte

Bevilling paa 1500 Kr. til det lægevidenskabelige Fakultets Kontorhold. Til Gengæld — og af Hensyn til forøget Kontormedhjælp paa Konsistorialkontoret — blev den under Universitetets Konto 5. Medhjælp bevilgede Medhjælpssum for Universitetets Kontorer forhøjet med 1700 Kr. fra 1500 Kr. til 3200 Kr. aarlig og Universitetets Konto 10 a. Udgifter ved Konsistorium forhøjet med 700 Kr. fra 10 000 Kr. til 10 700 Kr. aarlig, jfr. angaaende disse Bevillinger Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1665—66, 1667—68 og 1671—72 (J. Nr. 180/38).

Kontorist ved Konsistorialkontoret Frk. Lise Ingerslev fratraadte efter Ansøgning sin Stilling den 1. Januar 1939; i hendes Sted ansattes fra samme Dato at regne Frk. Elsebeth Lassen (J. Nr. 376/38).